

Pro Kullaa ry
Koskitie 10
29340 Kullaa

7.12.2023

OIKAISUVAATIMUS

Satakunnan Hyvinvointialueen kirjaamo / aluehallitus
Sairaalantie 3
28500 Pori

Oikaisuvaatimus Satakunnan Hyvinvointialueen viranhaltijapäätökseen 27.11.2023
SHVA/4448/06.00.00/2023 Kullaankodon toiminnan lopetus

Vaadimme Satakunnan Hyvinvointialueen aluehallitusta oikaisemaan otsikossa mainittu viranhaltijapäätös ja antamaan asiassa toimeenpanokielto, kunnes asia on saatu ratkaistua.

Satakunnan Hyvinvointialueella on ikääntyvien ympärivuorokautisia toimipisteitä yhteensä 73 kappaletta, joista julkisia 29 ja yksityisiä 44. Asiakaspaikkoja on yhteensä 2611, joista julkisia 963 ja yksityisiä 1648. Hyvinvointialueen omien selvitysten mukaan ympärivuorokautista palvelua tarvitsevien ikääntyneiden määrä, eli palveluasumispaikkojen tarve tulee kasvamaan 2030-luvulla noin 3700 ikääntyneeseen. On siis varsin omituista, että hyvinvointialueella olisi varaa lopettaa yhtään toimivaa yksikköä.

Kullaankodon yksikkö on Porin Perusturvan aikana haluttu lopettaa jo useiden vuosien ajan erilaisin perustein. Koska lopettamisperusteet ovat aina olleet epäselviä, paikkansa pitämättömiä tai mutu-tietoon perustuvia, ovat päättäjät aina päättäneet Kullaankodon toiminnan jatkamisen puolesta.

Hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksen ja päätöksenteon oletetaan pohjautuvan yksinomaan faktatietoihin. Nyt on kuitenkin nähty, että esityslistoihin kerätään Kullaankodon suhteen edelleenkin Porin Perusturvan aikaiset, jo moneen kertaan virheellisiksi todetut perusteet.

Tässä on lueteltuna näihin aikaisemmin esillä olleisiin lopettamisperusteisiin liittyvät vastakommentit ja oikaisut:

1. Kullaankodon kiinteistö on rakennettu 1989 Kullaan kunnan aikana Äijän talon maille ja nykyinen Kullaankodon juhlasali on vanha Äijän talon navetta. Kiinteistö on kytketty Ulvilan lämmön kaukolämpöverkkoon. Kullaankodon sijainti on hyvä ja se sijaitsee nopeiden kulkuyhteyksien varrella (valtatie 11). Kullaankodosta on 15 minuutin ajomatka Ulvilan ja Porin keskustoihin, eli se sijaitsee suurten asutuskuskusten lähellä.
2. Rakennuksen pinta-ala on noin 2000 m², josta vanhainkodin käytössä on noin 900 m². Muut tilat ovat käytössä seuraavasti: kotihoidon toimisto (alakerta), Ulvilan kaupungin varastotila (alakerta), Kullaan sote-keittiö (katutaso), Kullaan alueen neuvola- ja kouluterveydenhuollon palvelut (katutaso) ja Kullaankodon juhlasali (katutaso), jota Koskin koulu tällä hetkellä käyttää ruokasalina.
3. Pöytäkirjassa mainittu Ulvilan kaupungin Hyvinvointialueelta perimä vuokra 190000 euroa vuodessa tarkoittaa käytännössä vuokrana alle kahdeksaa euroa/m²/kk, mikä ei ole kallis. Kullaankodon kiinteistö on itse asiassa yksi halvimmista sote-kiinteistöistä, josta hyvinvointialue maksaa vuokraa. Kiinteistön joka neliö on tehokkaassa käytössä ja kuten todettu, vain puolet mainitusta vuokrasta koskee vanhainkodin osuutta. Hyvinvointialue maksaa tällä hetkellä vuokraa kymmenistä tuhansista tyhjästä neliöstä muualla Satakunnassa. Niistä tulisi pyrkiä pääsemään eroon ennen kuin toimivia yksiköitä lopetetaan.

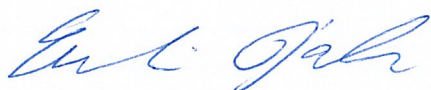
4. Ennen korona-aikaa jonot laitoshoitopaikkoihin olivat todella pitkät Satakunnassa. Korona-aika muutti tilannetta, kun vanhuksia menehtyi jonotuksen aikana sairaaloissa. Koronaangelman hellitettyä tilanne on kääntynyt jälleen huonompaan suuntaan ja sairaaloiden akuuttiosastot täyttyvät laitoshoitopaikkaa jonottavista vanhuksista ja Ulvilan kotihoidon asiakkaiden joukossa on useita vanhuksia, jotka eivät enää pärjää kotonaan. Pelkästään Porin ja Ulvilan vuodeosastoilla makaa noin 30 vanhusta, sillä paikkoja ei yksikertaisesti ole. Vuodeosastoille on tehty tilaa siirtämällä jonossa olevia vanhuksia muun muassa Noormarkun kotiinkuntoutusyksikköön, Kyläsaareen ja Poppanaan. Tämä menettely tukkii intervallihoitopaikkojen kapasiteetin. Koko Satakunnan alueella hoitopaikkoja jonottavia vanhuksia on toista sataa. Laitoshoitopaikkaa jonottavista vanhuksista kolmannes menehtyy vuodeosastoilla odotellessa tai lyhyen ajan kuluttua siirron saatuaan.
5. Kun vanhus joutuu lääkäriin tai sairaalahoitoon lääkärin todettua hänen kuntonsa heikentyneen siinä määrin, ettei yksin kotona pärjääminen ole enää turvallista, lääkäri määrää hänelle tehtäväksi palvelutarpeen arvioinnin. Palvelutarpeen arviointi määrittää minkälaista apua vanhus tarvitsee selviytyäkseen arjesta ja sen mukaan määritellään riittääkö kotihoito vai tarvitaanko laitoshoidoa, jos, niin minkä tasoista laitoshoidoa. Palvelutarvearvioinnin odotusajat ovat venyneet muutamasta päivästä jo lähes kolmeen viikkoon, eikä näitä vanhuksia lasketa paikkaa odottaviksi.
6. Kullaankodossa on 20 asiakaspaikkaa ja jokaiselle asiakkaalle oma huone ja huoneen yhteydessä myös saniteettitilat niille, jotka pystyvät itsenäisesti käymään tarpeillaan. Vielä kesällä 2023 kun Kullaankodon asukaspaikat viimeksi olivat täynnä, ulvilalaisia oli 13, joista yhdeksän Ulvilan kullaalaisia. Loput seitsemän asiakasta oli siirretty muilta paikkakunnilta Kullaankotoon, mutta heistäkin neljällä oli omaiset Kullaalla. Asiakaspaikkojen alueellinen jakautuminen on siis varsin Kullaa-painotteinen. Vain kolmella asukkaalla ei ollut selkeästi siteitä Kullaalle tai Ulvilaan. Toiminnan lopettamisen yhteydessä omaisille matkat pitenisivät ja vaikeutuisivat, ja valitettavasti yhteydenpito asukkaisiin osalla omaisista ja ystävistä tulisi loppumaan.
7. Henkilökunnan saatavuus Kullaalla on aina ollut hyvä, onhan hoitajamitoituskin aina ollut Satakunnan parhaita (tälläkin hetkellä 0,85, normaaliaikaan 0,77). Kullaalla on myös riittävästi sijaisia eikä Kullaankodossa tarvitse henkilökunnan tehdä ylitöitä eikä tuplavuoroja, kuten muualla. Toiminnan lopettaminen hajottaisi hyvin toimivan, tiiviin työyhteisön ja valitettavasti hyvinvointialue tulisi menettämään arvokasta hoitohenkilökuntaa. Osa hoitajista on jo päättänyt vaihtaa työnantajaa ja osa siirtyä muun alan töihin, sikäli kun Kullaankodon toiminta loppuu.
8. Kullaankodon naapurustoon on koottu useaan rivitaloon eritasoisia pitkäaikaisia kuntoutujia ja pienemmän palvelutarpeen omaavia henkilöitä. Rivitaloista on hälytintjärjestelmä Kullaankotoon, josta välittömästi saadaan henkilökunta käymään paikalla avustamassa tai järjestämällä asukas muuhun hoitoon. Tämäkin osaltaan vähentää aluehälytyskeskuksen ruuhkaa.
9. Lääkäripalvelut Kullaankodossa ovat Porin Perusturvan aikanaan järjestämät ja yksityisen puolen lääkäri vierailee Kullaankodossa säännöllisesti.
10. Toimittajille ja omaisille on kerrottu Kullaankodon olevan kallis yksikkö, mutta millä perusteilla ja mihin verrattuna? Hyvinvointialueen omien raporttien mukaan vertailukelpoista tietoa palvelutuotannon kustannuksista ei ole. Henkilökunnan kustannuksissa ei ole mahdollisuutta hankkia säästöjä, koska laki määrää hoitajamitoituksen. Sillä ei ole merkitystä missä laitoshoitopaikka sijaitsee, vaan asiakasluku määrää hoitajien määrän. Ainoa säästömahdollisuus henkilöstökuluissa tuli hyvästä työvuorosuunnittelusta ja helposti saatavista sijaisuuksista, jolloin ylityö- ja hälytysrahakustannukset jäivät minimiin ja tässäkin asiassa Kullaankodossa onnistuttiin esimerkillisesti.

11. Poistumisteitä rakennuksesta parannettiin noin 10 vuotta sitten. Poistumisteitä on joka suuntaan ja leveitä oviaukkoja, jolloin asiakkaat saadaan vuoteineen nopeasti ulos kaikkien asiakaspaikkojen sijaitessa katutasolla olevassa kerroksessa. Poistumisturvallisuuteen liittyvä merkittävä puute, johon lopettamispäätöksessä viitataan, on sellainen, että sen perusteella tulisi kaikki Satakunnan palveluasumisyksiköt sulkea, ei yksin Kullaankoto. Missään muussakaan palveluasumisyksikössä ei ole yhdellä osastolla yövuorossa kahta hoitajaa enempää.
12. Sprinklerijärjestelmää Kullaankotoon ei ole asennettu, mutta Ulvilan tekninen lautakunta kirjasi ensi vuodelle investointisuunnitelmaan 100 000 euron määrärahan Hyvinvointialueen Kullaankotoon vaatimiin toimenpiteisiin (sprinklerit ja ulko-ovien sähkölukot). Lokakuun alussa hyvinvointialueen tekninen johtaja ilmoitti, ettei sprinklerijärjestelmän hankinta kannata, koska Kullaankodon rakennukset olisivat pikaisesti laajan 3,5 miljoonan euron peruskorjauksen tarpeessa. Tämäkään ei pidä paikkaansa. Kiinteistön omistajalla, eli Ulvilan kaupungilla, ei ole suunnitteilla mitään peruskorjaushanketta Kullaankotoon. On yleisessä tiedossa, että rakennus on hyväkuntoinen eikä peruskorjauksen tarpeessa.
13. Kullaankoto on ollut koko ajan statukseltaan sosiaalihoitolain 22§ mukainen laitoshoittoa tuottava vanhainkoti. Hyvinvointialue perustelee lopettamista sillä, ettei tällaisia laitoksia enää voisi olla, vaan laitoksien tulisi olla sosiaalihoitolain 21c§ mukaisia ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköitä. Kuulostaa erikoiselta, sillä 22§ on voimassa kuten myös 21c§, eikä mikään laki kiellä vanhainkodin kaltaisten, laitoshoittoa tarjoavien yksiköiden olemassaoloa. Kun aikanaan säädettiin lakeja, niin ero kunnille oli asiakasmaksuissa. Hyvinvointialueudistus muutti asiaa siten, että palvelutuotannon kustannuksista ei enää vastaa kunta, vaan valtio hyvinvointialueidensa kautta. Nykyisin ei ole merkitystä yhteiskunnan ja asiakkaan kannalta, mitä asiakasmaksut ovat ja mitä ne sisältävät, koska asiakkailta otetaan kaikki heidän tulonsa asiakasmaksuina ja henkilökohtaiseen käyttöön jätetään vain 164 euroa kuukaudessa. Se mitä asiakasmaksuina ei asiakkaalta saada perittyä, menee yhteiskunnan piikkiin eli valtion ja hyvinvointialueen kassasta.

Viimeisimpänä, vaan ei vähäisimpänä asiana ovat Kullaankodossa suoritettut YT-neuvottelut. YT-lain kirjausten ja hengen mukaisesti neuvotteluihin tulee kutsua kaikki henkilöstöryhmät, joita neuvottelut koskevat. YT-neuvotteluiden toiseen neuvottelutilaisuuteen 24.11.2023 oli kutsuttu vain hoitohenkilökunta, mutta ei tukihenkilöstöä. Tukihenkilöstöön kuuluvasta keittiö- ja laitoshuoltohenkilöstöstä noudettiin neuvottelun aikana kesken työtehtävien kolme keittiöhenkilökuntaan kuuluvaa ja loput henkilöstöön kuuluvista saivat tietää neuvottelutilaisuudesta vasta seuraavana päivänä. Neuvottelujen aikana henkilöstölle kerrottiin myös, että heti seuraavana arkipäivänä toimialuejohtaja Jaana Männikkö tulee antamaan Kullaankodon toiminnan lopettamisesta viranhaltijapäätöksen. Ei ole millään tavalla YT-lain mukaista, että neuvottelujen lopputulos eli päätös, olisi tehty jo ennen kuin neuvottelut ovat saatettu päätökseen. YT-lain hengen mukaisesti työnantajapuoli vetäytyy neuvottelujen jälkeen vakavasti harkitsemaan neuvottelujen tulosta ennen päätöksen antamista.

Tästä YT-lain rikkomuksesta johtuen vaadimme aluehallitusta kumoamaan asiasta tehdyn viranhaltijapäätöksen ja palauttamaan asian uudelleen valmisteluun. Viranhaltijapäätöksen toimeenpano tulee myös keskeyttää, kunnes asia on uudelleen valmisteltu. Kullaankodon henkilöstön YT-neuvottelut tulee käynnistää myös uudelleen, mikäli Kullaankodon toiminnan lopettamista halutaan jatkaa.

Ulvilassa 7.12.2023

Eveliina Ojala
Pro Kullaa ry
puheenjohtaja

Petri Syväkuru
Pro Kullaa ry
sihteeri

Kullaankodon henkilökunnan YT-neuvottelut 24.11.2023 klo 14:00 - 15:00.

Me paikalla olleet Kullaankodon työntekijät ilmoitimme kokouksen alkuvaiheessa, että kokous on laiton, koska huomasimme, ettei kaikkia työntekijöitä oltu kutsuttu kokoukseen. Tiedossa oli, että me kaikki halusimme osallistua siihen. Hoitohenkilökunta oli saanut kutsut, mutta keittiö- ja siivoushenkilöstölle ei kutsuja oltu lähetetty. Paria minuuttia vaille kokouksen alkua haettiin keittiöstä kesken töiden kolme keittiöhenkilökuntaan kuuluvaa mukaan seuraamaan kokousta, hoitohenkilökunnan toimesta.

Ilmoitimme kokouksen puheenjohtaja Vanhatalolle, että kokous ei ole laillisesti järjestetty.

Lisäksi ennen kokouksen loppumista puheenjohtaja Vanhatalo ilmoitti kokoukseen osallistuneille, että toimialuejohtaja Jaana Männikkö tulee antamaan, heti seuraavana arkipäivänä, maanantaina 27.11.2023 Kullaankodon lopettamisesta viranhaltijapäätöksen. Tämä oli siis etukäteen päätetty.

Ymmärtääksemme yhteistoimintaneuvottelujen hengen mukaisesti ensin käydään neuvottelut, joiden jälkeen työnantajapuoli vetäytyy harkitsemaan neuvottelujen tulosta ja kertoo päätöksestään harkinnan jälkeen. Tällä kertaa harkintaa ei ole käytetty ja päätös on ennalta valmisteltu.

Vaadimme YT-kokousta uudelleen ja laillisesti järjestettäväksi.

Tätä lomaketta on tehty 2kpl: 1kpl esihenkilölle ja 1kpl henkilökunnalle

Kullaalla 27.11.2023

Allekirjoittaneet Kullaankodon henkilöstö ja ateria- ja puhtauspalvelujen henkilöstö (tämä viesti ei tavoittanut vielä koko henkilöstöä, niin ainakin me allekirjoittaneet olemme tätä mieltä):

Sari Linnainsaari

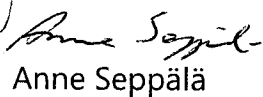
Susanna Keskinen

Seija Porri

Jarno Tamminen

Anne Seppälä

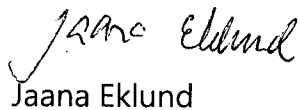
Mirja Mikkola-Vallin

Sari Jokinen

Riikka Raitanen

Jaana Eklund

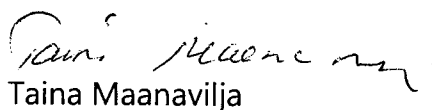
Raija Nokki

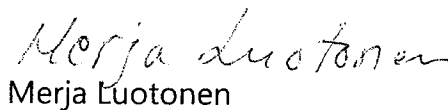
Jemina Nikali

Tanja Pitkäranta

Taina Maanavilja

Merja Luotonen

Riitta Tamminen

